

עש"ק פר' אמור תש"ע

דעה חכמה לנפשך

פרשת אמור

שיחות הר"ן

שיחות קודש
מאת מו"ר שליט"א

יוצא לאור ע"י מכון

"יום החכמה"

שע"י ישיבת "תורת הכהן" ללימוד הנגלה והנסתר

רח' אהלי יוסף 4, ירושלים עיה"ק תובב"א

**להלן רשימת שיעורי התורה
המתקיימים בבית מדרשינו במשך השבוע**

שיעורים באידיש

- ❖ שיעור בנגמרא מסכת סוכה, מפי הרב"ג המפורסם ר' יהושע כהן שליט"א, בימים א'-ה' בין השעות 4:00-5:00 אהה"צ.
- ❖ שיעור בשער הכוונות למהרה"ו זי"ע, מפי מו"ר הגה"צ שליט"א, בימים א'-ה' בין השעות 7:00-8:30 בערב.
- ❖ שיעור בספר נתיב מצוותיך להרה"ק מקאמאראנא זי"ע ואוצרות חיים למתחילים מפי מו"ר הגה"צ ביום ג' בשעה 9:00 בערב.
- ❖ שיעור בשעה"כ - שבת ביום ד' בשעה 8:15 בערב.

שיעורים בלשח"ק

- ❖ שיעור בספה"ק עין חיים למתחילים, מפי מו"ר הגה"צ שליט"א, ביום ב' בשעה 9:00 בערב.
- ❖ שיעור בספה"ק שיהות הר"ן, מפי מו"ר הגה"צ שליט"א, וסדר התרת קללות לפי מנהג הרש"ש זי"ע, בליל שישי בשעה 8:00.
- ❖ שיהת קודש ברעווא דרעווין שלוש סעודות (מזמן צה"כ דר"ת).

ניתן לשמוע שיעורי מו"ר שליט"א ב"קול הלשון"

- ❖ **שיעורים באידיש:** טל' 03-6171086 (באמריקא: 6469777900 בענגלאנד: 1617985500)
  - שיעור בספה"ק אוצרות חיים - שיעור מס' 1 (באמריקא ובענגלאנד: 3-4-37-1)
  - שיעור בספה"ק רהובות הנהר, נהר שלום, סידור הרש"ש - שיעור מס' 3 (באמריקא ובענגלאנד: 3-4-37-3)
  - שיעור בחסידות (פר' השבוע) - שיעור מס' 2 (באמריקא ובענגלאנד: 3-4-37-2)
  - שיעור בספר נתיב מצוותיך ואוצרות חיים - שיעור מס' 5 (באמריקא ובענגלאנד: 3-4-37-5)
  - שיעור בשעה"כ שבת - שיעור מס' 6 (באמריקא ובענגלאנד: 3-4-37-6)
  - שיעור בספר אדיר במרום לרמח"ל (טל' 03-6171041) - שיעור מס' 2 (באמריקא ובענגלאנד: 2-7-5-2-2)
- ❖ **שיעורים בלשח"ק:** טל' 03-6171041 (באמריקא: 6469777900 בענגלאנד: 1617985500)
  - שיעור בספר התניא - שיעור מספר 1-2 (באמריקא ובענגלאנד: 2-7-5-2-1)
  - שיעור בסה"ק שיהות הר"ן (ושער יהו"א) - שיעור מס' 3 (באמריקא ובענגלאנד: 2-7-5-2-3)
  - שיעור בסה"ק ליקוטי מוהר"ן - שיעור מס' 1-3 (באמריקא ובענגלאנד: 2-6-5-2-4)
  - שיעור בסה"ק עין חיים - שיעור מספר 1-1 (באמריקא ובענגלאנד: 2-7-5-2-1)
- ❖ **שיעורים באנגלית:** טל' 03-6171002 2-4-9

כמו כן ניתן לשמוע כל השיעורים בזמן אמירתם בטל' 03-6171002 (באמריקא: 6469777900).

אפשר להשיג הקלטות השיעורים ממערכת קול הלשון בטל' 02-5816622.

ניתן לקבל את הקונטרס מידי שבוע בדואר אלקטרוני ע"י משלוח בקשה לכתובתנו:

tc7@neto.bezeqint.net

ויהי רצון שככה התורה הקדושה נזכה להתדבק בו ית' כראוי
ולעשות רצונו בלבב שלם למען לא נבוש ולא נכלם לעולם ועד
ונזכה כולנו יחד לביאת משיח צדקינו בב"א.

"יום החכמה"

מכון ת.ד. 5245 ירושלים

טל': 057-3153884 02-5389584 טלפקס:

דא"ח רעוא דרעוין פרשת אמור תשס"ט

והקרבנתם על הלחם שבעת כבשים תמימם בני שנה ופר בן בקר אחד ואילם שנים יהיו עלה לה' ומנחתם ונספיהם אשה ריח ניחוח לה': ועשיתם שליר עזים אחד לחטאת ושני כבשים בני שנה לחיזו שלמים: והניף הכהן אתם על לחם הבכרים תנופה לפני ה' על שני כבשים קדש יהיו לה' לפהן: (ויקרא כ"ג, י"ז-כ')

מזמור לדוד, ואז ישיגו גם היה דמצד אימא. עד שישונו גם יחידה מצד אבא ומצד אימא, ועל זה כתיב (תהלים ל"ג, ב'): 'בנבל עשור זמרו לו'.

ויש להבין מהו ענין השגת מדרגת החיה דמצד אבא, ולעתיד ישיגו מצד אימא שעייז תתבטל המיתה מהגוף, ואח"כ יזכו גם ליחידה מצד או"א, שהוא שלימות התיקון, שישונו סוד בנבל עשור, עשירי קודש, תשיעי ועשירי קודש הם בחי' או"א דיחידה. והגם שהדברים עמוקים עד מאד, אבל אעפ"כ עלינו להתבונן לנפשינו איך כל זה שייך לנו.

ב. רשב"י הכטיח שהתורה לא תשתכח על ידו, והדרך לזכות לאורו דרשב"י הוא ע"י ההתדבקות בשכינה

כי כל אחד מישראל הפין ליראה את שמך, וכל אחד כוסף ומשתוקק לאור

ופרש"י דשני כבשי התמיד שבכל יום הם קרבן עולה, אבל שני כבשי עצרת דיום הביכורים הם שלמים.

א. בזמן הזה אפשר להשיג דרגת חיה רק מצד אבא ולעתיד בתחית המתים ישיגו היה מצד אימא

כתב הגר"א בפירושו על תיקוני זהר שבזמן בית המקדש היה כנור של ז' נימין, סטרונים. שזהו ענין שובע שמחות את פניך. כי משה רבינו ביקש ממנו ית' 'הראני נא את כבודך' (שמות ל"ג, י"ח). ופי' הגר"א שיש נפש רוח נשמה מצד אבא ומצד אימא. יחד הם ו' מדרגות, ג' דמצד אבא וג' דמצד אימא. משא"כ מדרגת החיה יש רק מצד אבא. והרי הם ז' מדרגות. וזה מה שהשיג משה רבינו, המדרגה השביעית שהיא היה מצד אבא. ורק לעתיד לבא יהיה כנור של ח' נימין, כמ"ש (תהלים י"ב, א') למנצח על השמינית

עבורו. ולכן עלינו לזכור שהצדיקים היו מקושרים כל ימי חייהם להשכינה הק', לאור האמונה. בחי' בועז שנמצא אצל רות, כי הצדיק האמת נקרא בועז, והוא אצל רות, בחי' השכינה הק'. ושני הדרכים אמת, שע"י השכינה זוכים למצוא אור הצדיק, וע"י אור הצדיק זוכים להתגלות השכינה. והדברים עמוקים.

ג. מוד יום ל"ג בעומר, הוא אחר שעברו ל"ב ימי נתיבות חכמה

כי אלו נ' ימי הספירה הוא כנגד כ"ה אותיות של שמע ישראל וכ"ה אותיות 'וברוך שם'. כי לעתיד לבא יושלמו כ"ה אותיות דברוך שם, שיאמרו וברוך שם. וכזה נתגלה אור של שער החמישים.

ועלינו להבין שהעיקר הוא השכינה הק'. וכל מה שאנו מחכים לטבילה של יום שבועות, הוא שהשכינה טובלת ונטהרת בזה המקוה. ותחילת אור השבועות הוא ביום ל"ג בעומר, אחר שעברו ל"ב יום, כי נ' שערי בינה מקבלים מל"ב נתיבות חכמה. לכן אחר שנשלמו ל"ב נתיבות חכמה, מתחיל בל"ג בעומר להאיר אור של נ' שערי בינה בשורשו. כי אי אפשר לזכות לאור התוה"ק ולאור צדיקי האמת רק ע"י דבקות השכינה, כי לצאת משכחת התורה ולזכות לשוב בתשובה בפועל בכחו דרשב"י הוא רק ע"י השכינה הק', שהיא האמונה.

אלא שהאמונה הוא ענין נסתר בעולם, האמונה אבודה, ואין אנשים יודעים מהי אמונה. ואנשים רחוקים מדביקות אמת בבורא כל עולמים. בבחי' בכסה ליום

התוה"ק, בפרט בימי הספירה. וכ"ש בזמן פסח שני, שבני ישראל נזכרים שעבר חג הפסח, וכבר עבר חודש שלם מחג הפסח. ועדיין אנהנו טמאים לנפש אדם, ועוד לא התחלנו לכנוס בעבודת הבורא, ואנו רחוקים עדיין מעבודת הבורא לגמרי. ולמה נגרע, דכל אחד רוצה לשוב בתשובה. ואזי מומשיכים כחו דרשב"י הצדיק האמת, שהבטיח שעל ידו לא תשתכח התורה מישראל. כי בכחו דרשב"י יכול כל אחד מישראל לשוב בתשובה, אפי' אם נפל לתהומות ההסתרה.

וזהו כח אור הוה"ק, שרשב"י הבטיח להשי"ת להשיב בתשובה את כלל נשמות ישראל. ובני ישראל מחזקים את עצמן בזה, שאפי' שאנו טמאים לנפש אדם, אעפ"כ בזכות משה רבינו שהוא רשב"י בעצמו, רעיא מהימנא בחינות משה רבינו ורבי שמעון בר יוחאי, עי"ז יש לכל יהודי פתח תיקון לצאת ממה שצריך לצאת.

הגם שבודאי כל אחד רוצה לשוב בתשובה ולזכות לאור התוה"ק. מ"מ אמיתת אור הרשב"י הוא נסתר ונעלם. כמ"ש בזה"ק שאמר ר' חייא לעפר, איך אתה יכול להסתיר אורו דרשב"י. אף שבאמת אור הצדיק מאיר בכל העולמות, כי הוא מגלה השכינה הק' בעולם.

דרשב"י אמר שכל ימיו חיכה לזה היום, כי כל ימיו היה מקושר בשכינה הק', ולכן מי שרוצה למצוא אור הצדיק האמת בחי' רשב"י שמחזיר בתשובה כל נפש מישראל, בודאי כל אחד מחפש ומחכה להתדבק לצדיקי אמת, שיתפלל

גבוהים, שהוא סוד העיבור שנמסר לצדיקים השלמים שהיו דבקים בסוד העיבור. שהוא ענין יהוד השכינה הק' שמוזה נמשכין כל דרכי התוה"ק. כי הצדיק בועז שיש בו עזות דקדושה הוא זכה להתדבק ברות, היינו באור השכינה הק'. וזה ה' עוז לעמו יתן' (תהלים כ"ט, י"א), היינו שהשי"ת נתן לנו את התורה שנקראת עוז. ואמר הקב"ה לישראל מכרתי לכם תורתי כביכול נמכרתי עמה, כמשחז"ל (שמות רבה ל"ג א'). כי עיקר התורה שיוזכה להתדבק להשי"ת ע"י התורה.

ד. עיקר עבודת ל"ג בעומר לחפש פנמיות אור הצדיק והתגלות האמונה.

וכן כשנוסעים לרשב"י זי"ע, צריך לזכור שלא די בהנסיעה בלבד, כי צריך לחפש אחר אורו דרשב"י, ולכן נהגו ישראל לעסוק בתהלים של נעים זמירות ישראל, כי בו גנוזו אורו של דוד המלך, היינו התגלות האמונה. ובוודאי שבזכות התהלים זוכים לאיזה התנוצצות והתקשרות לאור הצדיקים הנעלמים והנוראים. אך אעפ"כ יש בזה כמה וכמה מדרגות, כמה שאדם מתעלה יותר, לא מספיק רק אמירת התהלים, אלא צריך לחפש פנמיות התהלים, אור האמונה הק'. עד שיוזכה לסוד העיבור, שיתייחד עם השכינה הק'.

ה. סוד ימי חודש אלבנה, כ"ט יום, י"ב שעות, ותשצ"ג חלקים וזהו ענין העיבור, כמ"ש הארז"ל שיש ג' רישין בינה חכמה וכתר. ורכינו

חגנו, איזהו חג שהחודש מתכסה בו הוא בראש השנה, ולא דווקא ראש השנה, אלא כל התחלה בעבודת ה' הוא בחי' ראש השנה. ובתחילת החודש נעלמת בחי' המלכות, וכן בזמן העיבור.

ואמרו רבותינו ז"ל כי סוד העיבור הוא סוד גדול מאד, שרבן גמליאל קבלו איש מפי איש עד דוד המלך ע"ה. כי בכל חודש אחר שעוברים כ"ט יום, וי"ב שעות ותשצ"ג חלקים, אזי נתגלית הלבנה מחדש, ונעשה חודש חדש. שבו נתגלה סוד כמוס ונעלם שקיבל ר"ג מדוד המלך. והוא סוד ההתחברות, היחוד והעיבור שיש בלבנה בחי' מלכות.

כי סוד ההתחברות לשכינה הק' הוא עיקר הסוד של דוד מלך ישראל חי וקים, שבזה תלוי אור הגאולה. כי תיקון כל העולמות הוא אור האמונה, אור השכינה הק'. בחי' דוד המלך שחיפש כל ימיו את השכינה הק', כמ"ש (תהלים קל"ב, ד') לא אתן שנת לעיני ולעפעפי תנומה עד אמצא מקום להויה. בחי' ברוך המקום ברוך הוא. כי דוד המלך היה דבוק במקומו של עולם, וגילה לישראל שיהיו דבקים באמונה. ולכן נהגו ישראל כשנוסעים לרשב"י או לשאר מקומות הקדושים, אומרים תהלים דייקא, כי הדרך לזכות לכל העבודות הוא ע"י אור התהלים, אור דוד מלכא משיחא, זה אור האמונה שהוא המפתח לכל הקדושות שבעולם.

ודרך המלך ע"ה גילה שיכולים לזכות להדבק בשכינה הק' בסוד כ"ט יום וי"ב שעות ותשצ"ג חלקים. שהוא הזמן שהירה מתחדש. בודאי שיש בזה סודות

תשצ"ג חלקים ע"י כלל ההשתוקקות אל השכינה הק'. בזה זוכים למבול במקוה של ליל שבועות, ולהתחבר עם השכינה הק', בסוד יהוד היק שבליל שבועות, היחוד הנעלם והנורא. שכלל ישראל ערים כל ליל שבועות, בסוד דרשב"י שהוא נקרא עיר וקדיש מן שמיא נחית, עיר לשון התעוררות שאינו ישן. וכמו שנאמר אצל דוד (תהלים קל"ב, ד) 'לא אתן שנת לעיני ולעפעפי תנומה'. לכן אין יושנים בליל שבועות, ע"י שזוכים להדבק בשכינה.

כי כלל ענין השינה הוא בחי' הלבנה בלילה, הצדיקים שדבקים בשכינה אין ישנים מרוב דביקות לאור היחוד של השכינה הק'. לכן נקרא רשב"י 'עיר', כי הצדיקים מלאים התעוררות ודביקות ביהוד הבורא, ואפי' מה שכן יושנים הוא גם בדביקות בבורא ית"ש.

כי אצל הצדיק, גם הקטנות המוחין שלו הוא אלקות. בבחי' 'להזהיר הגדולים על הקטנים', שעוסקים בעבודת ה' גם בעת הקטנות. כי הדביקות לשכינה הוא לרדת לסוד הקטנות, כמו"ש (שמואל א' י"ז, י"ד) 'זדוד הוא הקטן'. ועי"ז נמשך ג' המוחין דכתר חכמה ובינה בחי' כ"ט יום, וי"ב חלקי המלכות, עוד תשצ"ג חלקי הדעת וי"ג תיקוני דיקנא. שבזה מתחברים אל השכינה הק'.

ואזי זוכים ביום שבועות לקבל התורה. כי כל מה שאחד זוכה להתקרב להצדיק ולהתדבק בתוה"ק, והשני לא. כל זה הוא ע"י הדביקות באור האמונה והשכינה הק'. כפי התדבקות בשכינה הק' כן זוכים לאור הצדיק ולאור התוה"ק. וכן בצד השני שע"י

הרש"ש מבאר שכל אחד מהם יש בו י' ספירות. לכן ישנם ל' ימים בחודש, וי"ם דכתר, וי"ם דחכמה, וי"ם דבינה. אלא שהבינה אין בה י"ם שלימות, כי בימות החול שהוא בחי' בינה אין מאיר מלכות ממש, רק סוד עמרת היסוד, לכן יש רק ט' ספירות בבינה, הרי כ"ט יום בחודש. וי"ם דכתר, וי"ם דחכמה, וט' דבינה. ועכ"ז ישנו אור המלכות בהעלמה גם בבינה. כי היא נמצאת תמיד, בסוד ו"ק דב"ן, שהוא ענין י"ב שעות של היום הל', כי מצד הדוכרא היא כן נמצאת רק מצד הנוק' אינה נמצאת.

ולכן צריך סוד תשצ"ג חלקים, שהוא הדעת שהאדם מבקש ומחפש את אור השכינה הק', ויש בדעת י' היות בנ"י ס"ר, בבחי' 'זירא ה' כי סר לראות' (שמות ג', ד') כמה שאדם מחפש להתדבק בשכינה, ומתחדש בזה בכל יום תמיד. בפרט בימי הספירה שממשיכים בכל יום מה אחר, וכל ענין ההיפוש הזה כלול מג' המוחין כתר חכמה בינה, כי עי"ז ממשיך בחי' הדעת של בינה והדעת של חכמה והדעת של כתר, ובדעת שבכל אחד יש י' היות. ג"פ ס"ר הרי תש"פ. ויחד עם י"ג תיקוני דיקנא שנמשכין בליל שבועות ע"י הכיסופין וההשתוקקות אל המלכות, יחד עם תש"פ הרי תשצ"ג חלקים.

ו. מה שאין ישנים בליל שבועות, מרוב הדביקות באור האמונה הק' אחר שזכינו בכ"ט יום לאור כתר חכמה ובינה. ואחר שעבר י"ב שעות שהוא חלק המלכות שכן נתגלה, ועוד

אעפ"כ האמונה הוא דבר נסתר ונעלם, שזה נקרא בשם סוד העיבור שנמסר רק לחכמי לב, שיודעים סוד כ"ט יום וי"ב שעות ותשצ"ג חלקים, עם כל המוחין והמדות שנמשכין בימי ספירת העומר, אח"כ כליל שבועות אחר המקוה יכולים להשיג סוד העיבור שהוא נעלם ונסתר לגמרי, שעיי"ז הוא נתחבר להשכינה הק' כדי שיוכל לזכות למתן תורה. כי האמונה היא סוד שצריך להפש בכל המקומות והמצבים, כי האמונה הולכת מדרגה לדרגה, מעמקות לעמקות.

ח. **מה שהתורה מספרת שהשי"ת דיבר עם משה, עצם הסיפור הזה נמשך מעצמות אלקותו ית"ש**

ובתוה"ק כתיב פעמים רבות 'וידבר ה' אל משה לאמר', ויש להתבונן שבשאר הנביאים יש לשונות אחרים, שהנביא שמע את דבר ה' שאמר לו כך וכך. ואצל משה רבינו לא מצאנו שמשא רבינו מספר ששמע מהשי"ת, אלא כתוב וידבר ה' אל משה לאמר. היינו שהתורה מספרת כביכול שהוא ית' דיבר עם משה. מי הוא זה המספר. ולכא' הוא סוד בחי' שלישיית, כי יש מי שמספר שה' דיבר עם משה.

ופוד הענין, כי יש ספר סופר וסיפור (ריש ספר יצירה). דישנם כמה וכמה גילויים מהשי"ת, כגון 'וידבר ה' אל משה לאמר', 'דבר אל בני ישראל', שהשי"ת ממשיך שפע למשה רבינו שימשיך השפע לנשמות ישראל למטה בסוד נצח והוד. ויש דרגות ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין, וזה

התדבקות בתורת הצדיקים יזכה לאור האמונה הק'. אמונה לפנייה ואמונה לאחריה.

וכלל השכינה הוא סוד גדול, אלא שכלליות נשמות ישראל נתדבקים לזה ע"י אמירת תהלים בפרט בימי הספירה. ומי שהוא בר דעת לא סגו באמירת תהלים רק יחפש יותר ויותר להתדבק באור האמונה הק'.

ז. **עיקר בחי' ללמוד על מנת לעשות הוא להתדבק בהשי"ת בעת הלימוד**

כי השכינה הק' היא בחי' עשייה, שצריך ללמוד על מנת לעשות, כמ"ש רש"י שזהו תורה לשמה. וכמ"ש הגר"א בתיקוני זהר שעל מנת לעשות היינו על מנת לייחד יחוד עליון.

כי גם אחר הסתלקות האדם לגן עדן, הגם שאי אפשר לקיים שם מצוות מעשיות בנשמות, אבל הצדיקים ממשיכים לעסוק בתוה"ק בגן עדן ומייחדים שם השי"ת כמו בחיים חיותם. כיון שהם דבקים בשכינה הק', לכן המצוות שקיימו בחייהם נשארים לנצח נצחים, הגם שאין יכולים לקיים מצוות חדשות, מ"מ הם מייחדים לנצח נצחים באור המצוה שזכו לקיים בימי חייהם. כי הם דבקים בשכינה הק' שהיא בבחי' על מנת לעשות. שזה עיקר העשייה, לייחד יחוד הבורא ית'. כי העשייה הגדולה ביותר שישנה היא האמונה.

לבן כשאדם זוכה להתאמן באמצע לימוד התורה לזכור מהשי"ת, הוא עיקר העשייה, בבחי' שלומד על מנת לעשות. וזה מזכה את האדם לכל העשיות דקדושה.

מתפרשין לעלמין (ע"ה שער ו' פ"ה). שם י"ב הוא סוד ג' היות שיש בהם י"ב אותיות כנגד י"ב חלות. היחוד של אבא ואימא הוא תדיר, לכן כתיב לחם פנים לפני תמיד. לחם חם ביום הלקחו, שהיה תמיד חם, דחום היחוד אין בו הפסק. כי עבודת הכהנים הוא בסוד יחוד אבא ואימא, וזה היחוד הוא תמידי. כי עבודת או"א הוא בחי' חכמה ראייה אלקית. לראות איך הכל אלקות, והוא יהוד בלי הפסק, היות בהתמדה. משא"כ במדרגה השניה הוא במעשה ולא בראיה, בחי' שתו ושכרו דודים.

כהנא רבא הוא שורש מוחין דאבא, סוד הראיה. לכן כתיב בהו בכהנים שהיו עשירים, ולכן פייסו הקטורת שיהיה לכל אחד עשירות. וכדאיאת בלקו"מ (סי' ס) שכדי לזכות להתבוננות אלקות צריך שיהיה לו שפע רב. כי כל ענין העניות הוא רק כדי שיהיה בלי להשתוקקות העבודה. משא"כ מי שמעורר אור האלקי בעבודתו בתמידות, אדרבה הוא עוסק בעבודת הקטורת שהוא סוד העשירות דקדושה. שהוא התבוננות ביחוד הבורא ית"ש, בסוד לחם הפנים. משם נמשך שפע העשירות דקדושה.

וזהו שורש העבודה לנשמות שהם בכחי' הבל. כי קין לא הבין בחי' הבל, לכן הוא בחי' נוקב שם ה', כמו"ש בספה"ק שקין עשה נקב במסך שבין יצירה ועשייה (ועיין עמק המלך שער שער ה' ל"ב). כי לא הבין מה מעלת הבל ממנו. בשלמא אם היה רואה שמדרגת הבל יותר ממנו, ניהא, אבל הוא ניקב המסך, כי חשב שהעיקר הוא העשייה, שהרי כל לימוד התורה הוא על מנת

שמספר כל זאת הוא סוד עצמות אלקות הגבוה מהכל, שממנו משתלשל ההמשכה לדבר עם משה שידבר עם ישראל. כי מצד מדרגת עצם האלקות, ממנו נמשך כל השפע. והוא מספר שה' דיבר עם ישראל.

ט. הדביקות באמונה אינה ידיעה

בעלמא, אלא מסירות נפש תמידית

ועיקר הנקודה, שמה שאדם זוכה לקיים מצוה, או מה שמושה רבינו זכה שהשי"ת דיבר עמו, כל זה נמשך ע"י שמושה רבינו היה דבוק בהשי"ת באמונה למעלה מטעם ודעת, והתקשר לאור האמונה בכל עת ורגע. שהשי"ת מנהיג הכל, למעלה מטעם ודעת. הגם שכל אחד יודע מזה, אבל עיקר הנקודה שהוא מתקשר לזה בכל עת וזמן, בכל הכחות.

כי מה שהאדם יודע זאת בידיעה, לא זה העיקר. עיקר הנקודה הוא להיות דבוק בצפור נפשו בעצם נקודת האמונה, לקבל על עצמו בכל עת עול מלכותו ית"ש. כי האמונה היא בבחי' (אסתר ב', ז) 'זיהי אומן את הדסה' שהוא עבודה תמידית, להעלות זאת על דעתו בכל רגע ורגע לקבל על עצמו עול מלכות שמים. כי הוא ינהגנו עלמות, בכל ענין ומצב השי"ת מנהיגנו.

י. לחם הפנים לפני תמיד. כי הוא

עבודת הראייה האלקית, ברזא דיחוד

או"א שהוא ענין תמידי

ענין י"ב חלות דלחם הפנים, דכתיב לחם פנים לפני תמיד. צ"ל תמיד דייקא. כי לחם הפנים מרמוז על יחוד אבא ואימא שהן בבחי' אכלו רעים, תרין רעין דלא

יא. מזה שהיה לחם הפנים בחמימות תמידית, כי זהו עבודת האדם להתעורר בתמידות לקבל על עצמו עול מלכות שמים

וזהו בחי' לחם הפנים שהוא יחוד התמיד, בחי' יחוד אבא ואימא שנתעורר ע"י מסירות נפש, לכן הוא 'לחם חם ביום הלכות, בחמימות תמידית, שאין אצלו חילוק בין קטנות לגדלות.

וזהו עבודת הכהנים שעובדים את השי"ת בסוד 'לחם הפנים לפני תמיד', שהיא עבודה נסתרת למעלה מכל העבודות. לא רק קיום המצוות בפשטות, שכל אחד רואה שאדם מניח תפילין או לומד תורה, שפשוט בהתגלות שהוא מקיים מצוה. אבל עבודת הצדיקים הוא שמעלים על מחשבתם בכל עת מחדש מציאות השי"ת ויחודו, ממדרגה לממדרגה. בכל עת הם מייחדים עצמם להשי"ת.

וזהו הסיפור שהתורה מספרת וידבר ה' אל משה לאמר, יש אחד שמספר את הסיפור הזה, הוא התגלות עצם אלקותו ית"ש שהוא מנהיג הכל, שהאמונה הזאת היא אמונה גבוהה מאד מאד, בבחי' יקר בעיני ה'. כמו שנאמר אצל אפרים (ירמיה ל"א, י"ט) הבן יקר לי אפרים. כי עיקר יקרות הצדיק הוא שאפי' ההסתרה הקשה בעולם היא אותיות יקר בצירוף הפוך, שזה הטומאה הכי גדולה שיש בעולם שנדמה לו שכל מה שנעשה זה מקרה, ושוכח שהשי"ת לבדו עושה הכל. שזה העשירות הגדולה בעולם לדעת שאין שום מקרה כלל, והכל מאיתו ית"ש.

לעשות, א"כ מה מעלת הכל יותר ממני. לכן ניקב המסך שבין יצירה לעשייה. כי אפי' אי תימא שהעיקר הוא הרגשת הלב, הרי גם לקין יש לב. אלא שלא ידע שעיקר הדרך לבא ללמוד על מנת לעשות, הוא רק ע"י התבוננות באלקות, כפי מה שאדם מתבונן באלקות, הרי הוא נדבק בשכינה שהיא סוד על מנת לעשות.

אלא שהכל הציץ בשכינתא (ספר הליקוטין בשלה ועיין עבודת הקדש ח"ג ל"ד), ואפי' שזה היה פגם, כי לא האיר ע"י זאת ההסתכלות בשלימות שיוכל ללמד לקין את הדרך הזאת. מזה נמשך הפגם. כי הוא היה צריך להאיר בהסתכלות בשכינה באופן שגם קין יבין העבודה הזאת. שהוא סוד הסתכלות גם מצד אמא ולא מצד אבא לבד. ואז היה קין נכנס בעבודת הראיה האלקית.

כי עיקר תכלית העבודה שהשי"ת נתן לנו את התורה על מנת לעשות, שהוא סוד הכהונה, להגביה ההסתכלות. בבחי' יקר בעיני ה', הבן יקר לי אפרים, היינו להרים כל מציאות ההסתרה שבעוה"ז, שהוא אותיות יקר בצירופים אחרים, להרים הכל באופן של יקר, לגלות את השי"ת באופן של אפרים שלא הטא מעולם. לגלות שכל מציאות הבריאה כולה קדושה, בכח התגלות יחוד הבורא. שהוא בחי' הכל, שעבד את ה' בסוד הכהנים בבחי' לחם הפנים לפני תמיד. שראה שהכל אלקות. הוא ההסתכלות בראיה אלקית, בשכינה. וכפי מה שמתבונן האדם באופן כזה, הוא בבחי' קטורת ישמח לב, ומרים את השכינה הק' מדרגא לדרגא.

עד שזוכה להתקדש להשכינה הק' בסוד קידוש הלבנה כדרגת הסנהדרין. כי נתייחד באור האמונה. שנאמר מכל דבר חולין, וסגור מכל ענין שבעולם רק דבוק באמונה הק', ובוזה זוכה להקדש ולהכלל באור האמונה הק'. שהוא ענין עמוק מאד מאד.

מי שרוצה לזכות לאורו דרשב"י שבכחו להשיב בתשובה את כל ישראל, ידע שאורו דרשב"י נמצא אצל השכינה הק', כי השכינה והצדיקים הכל הבחנה אחת. לכן אנו צריכים להכין עצמינו בימים הקדושים האלה, בין בבחי' בינה היינו בעת לימוד נגלות התורה לחפש את השי"ת, והן בבחי' חכמה, היינו בלימוד נסתרות התורה, וכן בקיום המצוות שהוא בחי' כתר. בכל עת ורגע לחפש אור אלקותו ית"ש, ולא להסמיה דעת מזה, בבחי' ויהי אומן את הדסה. ולזה צריך עזות דקדושה כבועז, כי הסמ"א מפתה ומרמה את האדם שאין היום עבודות כגון אלה. וכשזוכה להתדבק באלו העבודות הוא מתקדש ככהן, שדבוק באור החכמה.

יב. סדר העבודה מנר"ן לחיה וליחידה

וזה סוד מה שאמר הגר"א שהכנור של ז' נימין הוא ע"י חיה דבחי' אבא, ורק לעתיד נזכה לחיה בבחי' אבא, בסוד למנצח על השמינית, כנור של ח' נימין. ויותר מזה כשזוכים לסוד היחידה מצד אבא ואימא בתוך קיום מעשי המצוות שזהו שלימות אמיתת הדבקות בהשי"ת בחי' 'בנבל עשור זמרו לו'. אזי זוכה להשראה אמיתית.

והיא העבודה הקשה מכל, כי צריכים לעסוק בכל עת ורגע בכל חלקי התורה כדי לזכות לעבודה זאת, כי כל חלק של התורה מאיר לו חלק אחר של האמונה הק'. והוא מה שהצדיקים נתדבקים בסוד הסיפור, שיודעים שהשי"ת מנהיג הכל ואין שום מקרה, הכל יק"ר. ובוזה זוכים הצדיקים לקדושתם הנוראה והנפלאה, בבחי' הבן יקיר לי אפרים, שענין אפרים הוא סוד הקדושה. וכל קדושת הצדיקים הוא בכח שהם דבקים בשכינה הק' ויודעים שכל מציאות הוא סיפור של השי"ת ומעלים זאת על דעתם בכל עת ורגע, בבחי' ככ"ה יעשה לאיש, כ'תר כ'ל ה'כתרים (כמאמר הבעש"ט הק'), לא שיודעים את הידיעות האלו מרחוק, אלא ממליכים את השי"ת במחשבתם.

וזהו עיקר כוחו של דוד המלך שמלך על ירושלים, שגילה יראה שלימה בעולם, בחי' יראה – שלם, שהשי"ת מנהיג הכל. וזהו עבודה הנוראה של הצדיקים שזכו לכך, בין כדרגת הבינה בהתכוננות, בין בביטול בחי' חכמה, בין בהשראה אלקית בחי' כתר. ועסקו בכל חלקי התורה, בין בנגלות התורה בחי' בינה, בין בנסתרות התורה בחי' חכמה, ובין בקיום תרי"ג מצוות התורה וז' דרבנן שעולה כתר, בכל זה צריך לחפש זכרון מציאות ה' ויהודו. וכך זוכים לאט לאט שהשי"ת פותח לאדם התקשרות לאור האמונה, ומתחיל להרגיש את השי"ת בלימוד התורה ובקיום המצוות. ובתחילה הוא בבחי' מוחין, בינה חכמה וכתר. עד שנולדת בלבו אהבה עצומה ויראה נוראה.

נתהפך לקודש הקדשים, ובינה נתהפכת לאריך, בחי' שקדשים קלים נתהפך לקדשי קדשים.

יד. עיקר הדרך לזכות להתקשר לצדיקי אמת, הוא רק ע"י ריבוי תפילות ותחנונים. כי אור הצדיק נעלם ונגנז מאד

ועיקר ההכנה ליום השבועות הוא לשוב בתשובה בזכות הצדיקים, ובעיקר ע"י ריבוי התפילות ואמירת תהלים, כמו יתרו לפני שזכה לבא למשה רבינו שלח מכתב, כמ"ש הרמב"ן, ופי' החידושי הרי"ם שזה המכתב היינו שהתקשר למלכות ע"י תפילה, ושלח מכתב להשי"ת שמשה רבינו יקרב אותו. כי אין זה פשוט כלל להתקרב לצדיקים, צריך הרבה להתפלל על זה שיהיה לו שייכות לצדיקים. כי הצדיק נעלם ונגנז, וזוכים להתקשר אליו רק ע"י תפילות וריבוי תחנונים.

ואזי זוכה ללכת מדרגה לדרגה באור האמונה הק', עד שיהיה דבוק בבחי' יקר בעיני ה', שידע יוקר מעלת המחשבה, ויבין שכל הענינים שיש בבריאה כולה, הוא בסוד הבן יקר לי אפרים, הכל יקר מאד בעיני ה'. ורצון ה' שיסלקו סוד המיתה מן העולם, ולכן יום הסתלקות רשב"י אינו בחי' מיתה כלל, אדרבה הוא יומא דהילולא, שמחה בכל העולמות. כי רשב"י גילה אור היחוד בעולם באופן גדול כ"כ, עד שביטל בחי' המיתה. אפי' שאינו בפועל, אבל בכח זה נתגלה בעולם. וזוהי השמחה של ל"ג בעומר, ומבטל בחי' המותה לחסידיו, אך

כי תחילת העבודה הוא היה דסוד אבא, שהוא הנקודה השביעית, בסוד בית המקדש, שהוא עבודת ראייה אלקית. לראות אלקות בעת לימוד הנסתר. וצריך להתייגע יותר לזכות להיה בבחי' אימא, להדבק באלקות גם בעת לימוד הנגלה. עד שיעלה יותר לסוד היחידה להתדבק בהשי"ת בכל פעולותיו וקיום המצוות. שע"י זוכה להיות כדרגת כהן בשלימות. בבחי' לחם הפנים לפני תמיד, שזוכה להתייחד להשי"ת בתמידות. וזוכה ללחמה של תורה. כדכתיב (משלי ט', ה') 'לכו לחמו בלחמו'.

יג. בשבועות מקריבים כבשי עצרת והם שלמים, ונתהפכים קדשים קלים לקדשי קדשים. היינו התעלות בינה לאריך

וזך סוד כבשי עצרת. כי בכל השנה יש כבשים שהם עולה, עולת תמיד, רק בשבועות יש כבשים בסוד שלמים, קדשים קלים. כי בשבועות נתהפכים קדשים קלים לקדשי קדשים.

וכמ"ש המאור ושמש בשם הרה"ק מנעשכ"ז שעיקר הדביקות באמונה ואלקות, הוא שורש כל העבודות, הן דבחי' בינה בנגלה, והן דבחי' חכמה בנסתר, והן דבחי' כתר בקיום המצוות. ומי שזוכה לכך, כל המדרגות שווים אצלו. אפי' קדשים קלים שהוא בחי' בינה, היינו שיש בחינות בורא ונברא, וההדיוט שאוכל הקרבן, בשבועות הוא נתהפך לקודש קדשים, כי כשזוכים לאור הכתר, שהוא שורש מעשי המצוות, שורש העשייה,

מדרגה לדרגה, עד שיתדבק במחשבתו שהשי"ת מנהיג הכל, וכל תנועה בעולם הוא סיפור.

והגם שהכל תלוי בבחירת האדם, אבל הכל תלוי בו ית'. ואין שום סתירה בין ידיעה לבחירה, וכך יתדבק בשכינה בכל המדרגות, בתהילה מרגיש אלקות כשלומד פנימיות התורה והסידות, שהוא בחי' חיה דמצד אבא. אבל צריך לעלות יותר לזכות לבחי' למנצח על השמינית, לזכור השי"ת גם בעת לימוד הנגלה, ולעלות יותר לדרגת היחידה, להמליך את ה' על כל מעשיו. וכ"ש בקיום המצוות. וכפי מה שיודע שהכל תלוי בידו ית', הרי הוא מרבה בתפילה יותר ויותר שיזכה להתקרב לצדיקי אמת ולאור התוה"ק. כי יודע שהכל תלוי בידו ית'.

כי היצר הרע מקרר את האדם, ומייאשו מכמה חלקי התורה והמצוות. וכל זה כשנדמה לו שזה תלוי בו בעצמו, לכן הוא רחוק, אבל כשיודע שהכל אלקות, והכל בידו ית'. הוא בחי' דעה חכמה לנפשך, ובוה יזכה לכתר לראשך, לא רק חיה דמצד אימא, אלא גם סוד היחידה, שישוב בתשובה בפועל ממש. ויזכה ל'נצור מצות קדשך שמור שבת קדשך', להיות דבוק בפועל בעת מעשה המצוות בקדושת היחוד והשבת.

והגם שאנו רחוקים מאלו הענינים, יזכנו השי"ת בפשטות להרבות באמירת תהלים ולהתחנן לפניו ית' שנזכה להתקרב לקדושת הרשב"י וצדיקי אמת, ונזכה לשוב בתשובה בפשטות. כי בזכות התפילה עם אמונה נזכה להתקרב לצדיקים, שהם

בסוד יקר בעיני ה', בחי' 'הבן יקר לי אפרים' כנ"ל, כי גילה דרכי ההתדבקות במחשבה בהשי"ת, שבזה מתקנים כל המעשים שבועולם, בזכות אמונת היחוד.

השי"ת יזכנו לחפש בכל הספרים הקדושים את אור השכינה הק', עד שנתדבק באמונה בתמידות, לא רק מפעם לפעם, בחי' ויק"ר. אלא בתמידות, בסוד 'לחם הפנים לפני תמיד', כייחוד אבא ואימא שהוא תמיד, ולהזהיר הגדולים על הקטנים, להאיר בכל העולמות השתוות החמה והלבנה, הגדלות והקטנות, שהכל יהיה כלי להתגלות אלקות. ובוה נתדבק בשכינה הק', ולכל התורה כולה בביאת גוא"צ ברחמים.

טו. דעה חכמה לנפשך

וזה פירוש דעה חכמה לנפשך והיא **כתר לראשך**. כי נודע שלמעלה ממדרגת נפש רוח נשמה יש דרגת חיה, וכל אחד מהם יש מצד אבא ומצד אימא. הדרגה שביעית מלמטה למעלה הוא דרגת חיה מצד אבא, בחי' בית המקדש. ולמעלה מכך צריך לזכות לחיה מצד אימא, וזהו דעה חכמה לנפשך, שצריך לזכות לאור החיה בחי' חכמה, מצד אימא שהיא בחי' נפש. והיא כתר לראשך, כי זהו עיקר האור של כתר עליון דלעתיד לבא.

כי כשיזכה האדם להבין את שורש כל התורה שהיא כתובה בלשון סיפור, בחי' 'ידבר ה' אל משה לאמר', שהשי"ת מספר לנו שהוא דיבר עם משה. ולא לחינם כתוב בלשון הזה. כי השי"ת רוצה ללמד אותנו שאנו מחוייבים להתקשר להאמונה

לבא אליו, ועיקר התדבקותינו אליו הוא ע"י האמונה. ובזה נתדבק בהתכוננות באלקות והשגחתו ית', ונחפש אלקות כפי כחנו בנגלה ובנסתר ומעשי המצוות. ובזכות האמונה הק' נתקרב להצדיק האמת, ונזכה למתן תורה בשלימות בביאת גוא"צ ברחמים בב"א.

עוסקים בתיקון נשמות ישראל, שכל ישראל יזכו לשוב לאל חי, ובזה יומשכו כל ההשפעות שישראל צריכים. כי כל הסתרה וצרות שיש בעולם בכלליות ובפרטיות הוא רק מחוסר עבודת התשובה, ורשב"י הבטיח להשי"ת שהוא ישיב בתשובה את כל ישראל, ולכן צריך

שיחות הר"ן קמ"ח

והבננו מדבריו שיש בזה מכוון גדול מאד מזה שדייקא אחד מהגיבורים סיפר זאת ומזה תלמוד שבכל דיבור ודיבור של המעשיות יש מכוון גדול מאד מאד מה שאין הפה יכול לדבר והלב לחשוב*):

כלל הדברים שרביה"ק מספר שהיה רוח סערה בעולם, וכל אנשי המלך נתפזרו. וזוהי באמת מציאות העולם

וכשסיפר המעשה של הבעל תפילה הנדפסת בסיפורי המעשיות מעשה יב שאל אותנו אחר כך: מי סיפר המעשה שהיה כתוב בהקראויניקום שלהם מענין הכתות שנעשו בעת שהיה רוח סערה בעולם וכו'? השיבנו לו שזה סיפר אחד מהגיבורים של הגיבור להבעל תפלה כמבואר שם ונענע בראשו שכן הוא

* המעשה של הבעל תפילה היא ארוכה מאד, נעתיק רק את החלק השייך לענייננו:

מה שאתם בטוחים במדינה הנ"ל, שהם כלם אלקות, זהו שטות, כי הם לא יוכלו לעזר לכם; ולדעתי, אם תהיו בטוחים עליהם אדרבא, זה יהיה מפלה שלכם אמרו לו: מנין אתה יודע זאת? השיב להם: היות שאצל המלך הנ"ל, שהוא היה אצלו, כנ"ל, היה לו יד, דהיינו שהיה אצל אותו המלך תמונת יד עם חמש אצבעות ועם כל השרטוטין שיש על היד, וזאת היד היתה הלאנד-קארט (היינו מפת העולם) של כל העולמות וכל מה שהיה מן בריאת שמים וארץ עד הסוף ומה שיהיה אחר-כך-הכל היה מציר על אותו היד, כי היה מציר בשרטוטי היד ציור עמידת כל עולם ועולם עם כל פרטיו כמו שמציר על הלאנד-קארט (כידוע לבקיאים בענין ציור מפת העולם, שקורין לאנד-קארט) והיה בהשרטוטין כמו אותיות כמו שבלאנד-קארט כתובים אותיות אצל כל דבר ודבר כדי לידע מה הוא הדבר הזה, דהיינו לידע, שכאן הוא עיר פלוני, וכאן-נהר פלוני וכיוצא כמו כן ממש היה נרשם בשרטוטי היד הנ"ל כמו אותיות, שהיו האותיות נרשמים אצל כל דבר ודבר, שהיה נרשם על היד, כדי לידע מהות הדבר וגם פרטי כל המדינות ועירות ונהרות וגשרים והרים ושאר דברים פרטיים-הכל היה נרשם על היד בשרטוטין הנ"ל, ואצל כל דבר היו כתובים אותיות, שזהו דבר פלוני, וזה דבר פלוני וגם כל בני-אדם שהולכים בתוך המדינה וכל המארעות שלהם-הכל היה נרשם שם והיה כתוב שם גם כל הדרכים ממדינה למדינה וממקום למקום, ומחמת זה הייתי יודע לכנס אל העיר הזאת מה שאי-אפשר לשום אדם לכנס לכאן וכן אם אתם רוצים לשלח אותי לעיר אחרת, אני יודע הדרך גם-כן הכל על-ידי היד הנ"ל וכן היה נרשם בה הדרך מעולם לעולם, כי יש דרך ונתיב, שעל-ידו יכולין לעלות מארץ לשמים (כי אי-אפשר לעלות לשמים, מחמת שאין יודעין הדרך, ושם היה נרשם הדרך לעלות לשמים), והיה נרשם שם כל הדרכים שיש מעולם לעולם, כי אליהו עלה לשמים בדרך פלוני, והיה כתוב שם אותו הדרך, ומשה רבנו עלה לשמים בדרך אחר, והיה כתוב שם אותו הדרך גם-כן, וכן חנוך עלה לשמים בדרך אחר, והיה כתוב שם גם אותו הדרך וכן מעולם לעולם-הכל היה נרשם בשרטוטי היד הנ"ל.

הוא סוד שם הוי"ה, ומתחיל להבין איך תורה אחת מקושרת עם התורה השנייה, כל אחד במדרגה אחת, ובזה צריך להגיע מנפש עד יחידה. האדם נולד בדרגת נפש שזה כנגד ה' האחרונה, והוא צריך להתעלות לדרגת ה' בחי' רוח וכו' עד יחידה, שזהו סוד מ"ב המסעות בדרך לארץ ישראל.

ומי שבקי בקבלה מבין שכמו שהשי"ת עשה השתלשלות העולמות מקוצו של יו"ד עד ה' אחרונה, כן עבודת האדם לחזור מלמטה למעלה, מבחי' ה' אחרונה לקוצו של יו"ד. וכל פנימיות התורה מגלה את הדרך מלמעלה למטה ומלמטה למעלה. וכן כלל נגלות התורה הם כלולים בזה.

וכמה שנתמיד בספרי הארז"ל והבעש"ט ורביה"ק מוהר"ן, נכיר סוף סוף את סוד היד, כי כל נשמה צריכה להכיר איפה שרשה, איפה הוא עומד בסדר עבודתו, מה הוא צריך לעשות כדי להגיע לתיקונו בזה העולם.

באופן כללי, נחלק שם הוי"ה לג' קוין, ימין שמאל ואמצע. כמ"ש כאן שיש ג' דרכים לעלות לשמים, דרך של אליהו משה וחנוך. דרכו של משה רבינו הוא קו אמצעי, דרכו של חנוך הוא קו ימין, דרכו של אליהו הוא קו שמאל. כל אחד בהבחנה שלו.

וכשארם נכנס בסודות התורה, מתחיל להרגיש אם הדרך שלו היא בחי' ימין בחי' חכמה, או בשמאל בחי' בינה, או בדעת בקו אמצעי. הגם שכל אחד צריך להגיע לכלל המדרגות, אבל צריך

שהרוח סערה גורם שיש בלבול בדרכי העבודה. וגם כשלומדים ספרים הקדושים הכל מעורב, ואין רואים שום סדר. לומדים כמה הלכות פה ושם, וכל מסכת הוא אור אחר בעבודת ה', וכן בספרי מוסר ומדות, אין קשר בין ענין אחד לשני. ולא נתגלה קשר הבחינות. ולכן אין אנו מכירים בכל ההבחנות.

ואיתא במכילתא שצריך ללמוד את התורה"ק מהכלל אל הפרט. כי ריבוי הפרטים גורמים שכחת הפרטים הראשונים, והתורה"ק היא אור אחד. וכל זמן שלא תופסים שכל התורה כולה היא אור אחד, אין אדם יודע דרך אמיתי בעבודת ה'.

והנה הצדיקים המופלגים הרשב"י הארז"ל הבעש"ט ורביה"ק גילו סודות התורה, וכלל סודות התורה הוא בסוד ה' פרצופי האצילות, בסוד ד' אותיות שם הוי"ה עם קוצו של יו"ד. והיד של האדם מכוון כנגד שם הוי"ה ב"ה, והצדיקים מגלים שכל התורה כולה נכללת בשם הוי"ה. בחי' הבחינות האלה. ומי שבקי בקבלה רואה איך שהצדיקים מפרשים כל התורה כולה ע"פ ה' פרצופי האצילות, שהכל התגלות אחד. אע"פ שיש אלפי רבבות פרטים בתורה, אליבא דאמת, הכל הוא חלקי שם הוי"ה. וזהו סוד היד וה' האצבעות.

וכמה שהאדם בקי בפנימיות התורה, כך הוא מתחיל להבין עוד פרטים שלא כתובים להדיא, כי הספה"ק מלמדים הכללים, ואחר שעוסקים כמה שגילו צדיקי אמת את הדרך האמת איך כל המציאות

בסולם עליון לפני הדרגה הקרובה אליו. כן כל צדיק וצדיק מגלה בהתפשטות יתרה שכל אחד יוכל לתפוס.

וזהו ענין הגיבור בחי' בינה, היינו הלבשת סודות התורה דרך עבודת ה'. ואח"כ משיג האדם ע"י עבודת ה' גם סודות הבעש"ט ודברי האריז"ל, ואז כל מה שלומד בכתבים, אינו ביבשות וקרירות, שיודע שיש עולם כזה ועולם כזה, אלא הוא מתקשר בנפשו, בסוד היד, לא סתם רואה עוד סוד ועוד סוד, אלא מוצא באמת טעם אמיתי בעבודת ה', ואזי כל ספר עין היים והזה"ק הוא הדרך שלו בעבודת ה' בפרטי פרטיות, שזה הדרך שלו איך להגיע מעוה"ז לשמים. איך לחיות כאן היים אמיתיים.

והוא מש"כ בזה"ק, 'בזהר דא יפקון מן גלותא', כי ע"י אור הזה"ק וסודות התורה יוצאים מן הגלות. אבל צריך לדעת איך, כי ישנם אנשים שלומדים זה"ק כל ימיהם והם שקועים בהבלי עוה"ז, אבל כשזוכה ללמוד דברי רביה"ק ודברי הבעש"ט, אח"כ כשלומד ספרי האריז"ל והרשב"י, יבין לנכון בדבריהם את סוד היד. שבדרך הזה נוכל להבין אם אנו בצד ימין או בצד שמאל, עד שנזכה באמת להשיג כל סודות התורה ועי"ז לתקן את נפשינו בכיאת גואל צדק ברחמים במהרה בימינו אמן.

לתפוס דרך שורש נשמתו. ובזה הוא מכיר את היד. איפה דרכו לעלות להגיע לשמים, היינו לשורשו. כמו שמשנה רבינו וחנוך ואליהו הגיע לשמים בזה הסוד.

ורביה"ק אומר כאן בשיחות הר"ן שדייקא הגיבור סיפר כל זאת. כי יש כמה מיני מדרגות בין הצדיקים, ויש כמה וכמה הבחנות להגיע לעצמיות סודות התורה. ורביה"ק מוהר"ן אמר, שהיו הרבה צדיקים שגילו את הדרכים האלה, הרשב"י, והאריז"ל והבעש"ט ורביה"ק, כל אחד מגלה הדרכים האלה בלשון אחר. ורביה"ק אומר שהוא הליבש זאת בהלבשה של עבודת ה', שזה בחי' בינה. כי ישנה הלבשת האור ע"י בחי' קו אמצעי, שזהו דרך עמוק מאוד, והרשב"י זי"ע גילה דרך זה מלמטה למעלה, והאריז"ל מלמעלה למטה. והבעש"ט גילה בדרך החכמה, ורביה"ק בדרך הבינה, שהוא דרך העבודה.

ובדאי שאנו צריכים להשיג כל הדרכים הנ"ל, ואעפ"כ זוהי תחילת ההשגה בדורותינו אלה, בגלות והסתרה כזאת. לכן אנו מוכרחים להתחיל בדרך של עבודת ה' מלמטה למעלה, ולכן דייקא הגיבור סיפר כל זה. כי בדורותינו אלה אפי' אם יעסוק אדם בתורת הרשב"י האריז"ל והבעש"ט, הוא מוכרח גם ללמוד ספרי רביה"ק, כי כמו שאי אפשר לעלות

